

Тема: Про деякі питання зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання.

От: ВССУ <inbox@sc.gov.ua>

Дата: 12.01.2016 10:13

Кому: Апеляційний суд Львівської області <inbox@lva.court.gov.ua>, Апеляційний суд Вінницької області <inbox@vna.court.gov.ua>, Апеляційний суд Волинської області <inbox@vla.court.gov.ua>, Апеляційний суд Дніпропетровської області <inbox@dpa.court.gov.ua>, Апеляційний суд Кіровоградської області <inbox@kra.court.gov.ua>, Апеляційний суд Закарпатської області <inbox@zka.court.gov.ua>, Апеляційний суд Запорізької області <inbox@zpa.court.gov.ua>, Апеляційний суд Івано-Франківської області <inbox@ifa.court.gov.ua>, Апеляційний суд Київської області <inbox@koa.court.gov.ua>, Апеляційний суд Луганської області (м. Сєвєродонецьк) <inbox@lga.court.gov.ua>, Апеляційний суд Миколаївської області <inbox@mka.court.gov.ua>, Апеляційний суд Одеської області <inbox@oda.court.gov.ua>, Апеляційний суд Полтавської області <inbox@pla.court.gov.ua>, Апеляційний суд Рівненської області <inbox@rva.court.gov.ua>, Апеляційний суд Сумської області <inbox@sua.court.gov.ua>, Апеляційний суд Тернопільської області <inbox@tea.court.gov.ua>, Апеляційний суд Харківської області <inbox@hra.court.gov.ua>, Апеляційний суд Херсонської області <inbox@ksa.court.gov.ua>, Апеляційний суд Хмельницької області <inbox@kma.court.gov.ua>, Апеляційний суд Черкаської області <inbox@cka.court.gov.ua>, Апеляційний суд Чернівецької області <inbox@cva.court.gov.ua>, Апеляційний суд Чернігівської області <inbox@cna.court.gov.ua>, Апеляційний суд м. Києва <inbox@kia.court.gov.ua>, Апеляційний суд Донецької області (м. Артемівськ) <inbox@dna.court.gov.ua>, Апеляційний суд Житомирської області <inbox@zta.court.gov.ua>

Головам апеляційних судів областей та міста Києва.

Надсилаємо до відома та службового користування рекомендаційні роз'яснення ВССУ про деякі питання зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання.

Довести до відома судам першої інстанції.

Доброго дня!

Просимо надіслати підтвердження про отримання листа.
Лист надсилаємо тільки електронною поштою.

Дякуємо.

— Вложення: —

О Т Р И М А Н О Е Л Е К Т Р О Н Н О Ю П О Ш Т О Ю	
inbox@koa.court.gov.ua	
Вх. <u>12-22/16</u> від « 12 » січня 2016 р.	
10 год. 16 хв.	
Основ. на <u>1</u> арк.	Дод. на <u>5</u> арк.
п.м. Голова <u>Хаманурич Л.Р.</u> (посада) (підпис) (підпис)	

Головам апеляційних судів.pdf

104 КБ

**ВИЩИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ СУД УКРАЇНИ
З РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ І КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ
(ВССУ)**

вул. П. Орлика, 4а, м. Київ, 01043, тел. 591-10-00
<http://sc.gov.ua>; e-mail: inbox@sc.gov.ua; код ЄДРПОУ 37317811

Голові Апеляційного суду
Запорізької області
В. В. Городовенку

Шановний Вікторе Валентиновичу !

У ВССУ розглянуто Ваш лист від 29 грудня 2015 року № 6244/04-06/15-вих (вх. № 1738/0/1-15 від 29 грудня 2015 року), про висловлення позиції щодо застосування окремих положень Закону України від 26 листопада 2015 року № 838-VIII «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання», у зв'язку з чим повідомляємо таке.

1. Під час вирішення питання про зарахування строку попереднього ув'язнення у строк покарання при його призначенні, а також під час приведення судових рішень у відповідність до положень цього Закону суди зобов'язані забезпечувати точне й неухильне дотримання законодавства, своєчасний та якісний розгляд відповідних клопотань, керуватися Конституцією України, Кримінальним кодексом України (КК), Кримінальним процесуальним кодексом України (КПК), законами України «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку

* у відповідних випадках – Кримінально-процесуальним кодексом України 1960 року

попереднього ув'язнення у строк покарання» та «Про попереднє ув'язнення», міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Відповідно до абз. 1 ч. 5 ст. 72 КК зарахування судом строку попереднього ув'язнення у разі засудження до позбавлення волі в межах того ж кримінального провадження (тобто в межах якого до особи було застосовано попереднє ув'язнення) провадиться з розрахунку: один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі. Правило зарахування строку попереднього ув'язнення у випадку призначення судом іншого покарання, аніж позбавлення волі, визначено в абз. 2 ч. 5 ст. 72 КК та здійснюється за алгоритмом дій, визначених у ньому.

При цьому у строк попереднього ув'язнення за нормами КПК включається строк: а) затримання особи без ухвали слідчого судді, суду; б) затримання особи на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання; в) тримання особи під вартою як запобіжний захід, обраний суддею, судом як на стадії досудового розслідування, так і під час судового розгляду кримінального провадження; г) перебування обвинуваченого у судово-медичній або судово-психіатричній експертизи; д) перебування особи, що відбуває покарання, в установах попереднього ув'язнення для проведення слідчих дій або участі у судовому розгляді кримінального провадження.

При розгляді кримінальної справи у порядку КПК 1960 р. до строку попереднього ув'язнення включається строк: а) затримання особи органом дізнання за підозрою у вчиненні злочину; б) затримання особи слідчим за підозрою у вчиненні злочину; в) тримання особи під вартою як запобіжний захід; г) перебування обвинуваченого у відповідному стаціонарному медичному закладі при проведенні судово-медичної або судово-психіатричної експертизи.

Незалежно від процесуального порядку (КПК чи КПК 1960 р.) попереднє ув'язнення у розумінні положень ст. 1 Закону України «Про попереднє ув'язнення» закінчується з моменту набрання вироком законної сили. У зв'язку із цим не підлягає зарахуванню у строк попереднього ув'язнення термін слідування під вартою засудженої особи із слідчого ізолятора до установи

виконання покарань, тобто термін від дати набрання обвинувальним вироком законної сили до дати прибуття до місця відбуття покарання.

3. Строк попереднього ув'язнення за правилами, визначеними у ч. 5 ст. 72 КК (у редакції Закону), зараховується:

– до всіх осіб, щодо яких на момент набрання чинності цим Законом (станом на 24 грудня 2015 року) набрав законної сили обвинувальний вирок та покарання за яким не відбуто повністю (відповідно до пункту 2 Розділу II «Прикінцеві положення» Закону);

– при призначенні покарання за наслідками судового розгляду, якщо особа була попередньо ув'язнена. Тобто, дія правила зарахування судом строку попереднього ув'язнення розповсюджується не лише на осіб, зазначених у п. 2 Розділу II «Прикінцеві положення» Закону.

Правила, закріплені у ст. 72 КК, розповсюджуються лише на осіб, яким призначено строковий вид покарання. Довічне позбавлення волі до переліку таких покарань не відноситься. Не застосовуються ці правила й у випадку заміни засудженому призначеного судом покарання у виді довічного позбавлення волі внаслідок акта про помилування.

4. У п. 3 Розділу II «Прикінцеві положення» Закону визначено коло суб'єктів, які можуть ініціювати застосування цього Закону, в тому числі шляхом звернення до суду з клопотанням. Слід враховувати, що пункти 3 і 2 прикінцевих положень нерозривно пов'язані між собою та визначають порядок застосування цього Закону до осіб, щодо яких на момент набрання чинності Законом набрав законної сили обвинувальний вирок, покарання за яким не відбуто повністю.

Застосування правил зарахування судом строку попереднього ув'язнення після набрання чинності Законом є імперативною вимогою кримінального закону та не потребує звернення з відповідним клопотанням.

Беручи до уваги, що у п. 3 Розділу II «Прикінцеві положення» Закону визначено лише суб'єктів, які можуть ініціювати застосування цього Закону, до числа яких віднесено «суд, що виніс зазначений обвинувальний вирок», з огляду на системний аналіз положень статей 537, 539 КПК, в частині

віднесення вирішення під час виконання вироків окремих питань до певного суду, правильним видається, що питання зарахування строку попереднього ув'язнення:

– під час виконання вироку, враховуючи зміст положень ч. 6 ст. 9 КПК має вирішуватися місцевим судом, в межах територіальної юрисдикції якого виконується вирок (п. 2 ч. 2 ст. 539 КПК). Так само має вирішуватись це питання й у випадку здійснення судового розгляду у порядку КПК 1960 р.;

– у період між ухваленням обвинувального вироку та набранням ним законної сили, враховуючи зміст положень ч. 6 ст. 9 КПК, має вирішуватися судом, який ухвалив такий вирок (п. 4 ч. 2 ст. 539 КПК). Якщо ж клопотання про застосування цього Закону подано до місцевого суду, в межах територіальної юрисдикції якого обвинувачений тимчасово перебуває (наприклад, за місцем знаходження слідчого ізолятора), суд ухвалою повергає клопотання особі, яка його подала, із роз'ясненням права та порядку звернення.

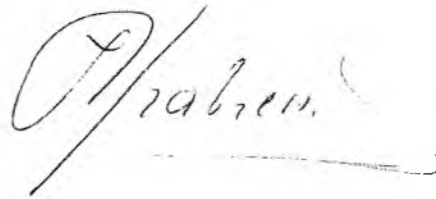
У випадку з'ясування апеляційним судом під час перегляду кримінального провадження наявності підстав для зарахування строку попереднього ув'язнення у строк покарання за правилами, визначеними у ч. 5 ст. 72 КК (у редакції Закону), слід застосувати її положення, зазначивши у резолютивній частині судового рішення окремим пунктом про таке зарахування.

Зміна судового рішення суду першої інстанції в частині зарахування строку попереднього ув'язнення у строк покарання можлива лише у зв'язку з неправильним застосуванням цим судом положень ст. 72 КК, зокрема в частині неправильного зарахування строку попереднього ув'язнення у строк покарання.

Суд першої інстанції, призначаючи покарання, зобов'язаний враховувати положення ст. 72 КК (в редакції Закону) та зараховувати строк попереднього ув'язнення, враховуючи його до моменту постановлення вироку. Наступне зарахування, зокрема у випадку тримання особи під вартою до набрання вироком законної сили, здійснюється місцевим судом, в межах територіальної юрисдикції якого виконується вирок, або апеляційним судом в разі оскарження

вироку та постановлення нового чи залишення вироку суду першої інстанції без зміни, або у випадку його зміни.

Виконуючий обов'язки Голови

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'С. Кравченко', written in dark ink on a light background.

С. Кравченко